

CONSILIUL PENTRU PREVENIREA ȘI ELIMINAREA DISCRIMINĂRII ȘI ASIGURAREA EGALITĂȚII

СОВЕТ ПО ПРЕДУПРЕЖДЕНИЮ И ЛИКВИДАЦИИ ДИСКРИМИНАЦИИ И ОБЕСПЕЧЕНИЮ РАВЕНСТВА
COUNCIL ON THE PREVENTION AND ELIMINATION OF DISCRIMINATION AND ENSURING EQUALITY

Adresa: Republica Moldova, Chișinău, MD-2004
bd. Ștefan cel Mare și Sfânt nr.180, bir.405
tel.: +373 (0) 22 21-28-17

Адрес: Республика Молдова, Кишинёв, MD-2004
бул. Штефан чел Маре, 180, каб. 405
тел.: +373 (0) 22 21-28-17

DECIZIE din 23 iunie 2021 cauza nr. 68/21

Membrii Consiliului participanți la ședința de deliberare:

Ian FELDMAN – președinte
Svetlana DOLTU – membră
Andrei BRIGHIDIN – membru
Victorina LUCA – membră
Evghenii Alexandrovici GOLOȘCEAPOV – membru

au examinat, în ședință online, susținerile scrise și verbale ale:

petiționarilor: XXXXX, YYYY

reclamaților: ZZZZZZZZ, QQQQ (administrația IMSP SC Bălți) și

au deliberat, în ședință închisă, cu privire la următoarele.

I. Obiectul plângerii

Discriminare în realizarea dreptului la asociere pe criteriul apartenență la un sindicat.

II. Admisibilitatea obiectului plângerii

Plângerea corespunde cerințelor art. 13 din Legea cu privire la asigurarea egalității nr. 121/2012 și nu ridică excepțiile de inadmisibilitate prevăzute de pct. 42 din Regulamentul de activitate al Consiliului pentru prevenirea și eliminarea discriminării și asigurarea egalității aprobat prin Legea nr. 298/2012.

III. Susținerile părților

Susținerile petiționarului

- 3.1 Petiționarii, informează că în cadrul Spitalului Clinic Bălți își desfășoară activitatea două sindicate: unul condus de către doamna ZZZZZZZ și celălalt „Susținere” condus de către XXXXXXX. Petiționarii declară că, la data de 11.05.2020, ZZZZZZZ a avut o discuție cu domnul YYYYYYY într-o ședință de lucru în cadrul instituției. Petiționarii atenționează că ZZZZZZZ nu depune cerere pentru întâlnirile cu directorul, fapt despre care s-a discutat în cadrul ședinței de examinare a cauzei anterioare depuse la Consiliul pentru prevenirea și eliminarea discriminării și asigurarea egalității (216/20)¹.
- 3.2 Petiționarii susțin că, la data de 8 noiembrie 2020, au depus cerere pentru a solicita o ședință de lucru cu directorul YYYY în aceleași condiții ca și ZZZZZZ. Însă nu au primit nici un răspuns. Ulterior XXXXX a avut discuții telefonice pentru a stabili o ședință de lucru cu secretara domnului YYYYYY și cu ZZZZZZ. Domnul ZZZ a declarat că Spitalul nu vrea să conlucreze cu sindicatul „Susținere”.
- 3.3 Petiționarii susțin că întvederea solicitată avea scopul apărării drepturilor și intereselor profesionale, economice, de muncă și sociale colective și individuale ale membrilor, în scopul de a rezolva problemele cu care se confruntă membrii sindicatului. Una dintre

¹ http://egalitate.md/wp-content/uploads/2016/04/Decizie_constatare_216_-2020_expediat.pdf

problemele care urma să fie discutate era faptul că Sindicatul lucrătorilor medicali „Susținere” nu încasează cotizațiile sindicale, deoarece administrația Spitalului Clinic Bălți refuză să transfere 1% din salariul membrilor.

- 3.4 Astfel, petiționarii consideră că domnul YYYYYY și doamna YYYYYY discriminează sindicatul lucrătorilor medicali „Susținere” în raport cu celălalt sindicat pe criteriul de apartenență la sindicat.

Susținerile reclamațiilor

- 3.5 Reclamații susțin că în prezent IMSP Spitalul Clinic Bălți și Sindicatul „Susținere” se află în litigiu pe marginea acordării gratuite a încăperilor, iar dosarul civil se afla pe rol spre examinare la Curtea de Apel Bălți. Totodată, reclamații menționează că Sindicatul „Susținere” a prezentat ca probă, copia statutului autentificat, în prima instanță o versiune, iar în apel altă versiune.
- 3.6 Reclamații susțin că actele prezentate administrației IMSP SC Bălți de către SLM „Susținere” - Decizia privind înregistrarea persoanei juridice emisă de ASP a RM din 12 august 2020 și Extrasul din Registrul de stat al persoanelor juridice, nu conțin informații relevante care să confirme că Sindicatul Lucrătorilor Medicali ”Susținere” a fost creat ca organizație sindicală primară în cadrul unității IMSP ”SC Bălți”.
- 3.7 Reclamații declară că în cazul în care, la nivel de unitate există mai multe organe sindicale, se creează un organ reprezentativ unic pentru desfășurarea negocierilor colective, elaborarea proiectului convenției colective și încheierea acesteia. Constituirea organului reprezentativ se efectuează în baza principiului reprezentării proporționale a organelor sindicale, în funcție de numărul membrilor de sindicat. În lipsa unui acord privind crearea organului reprezentativ unic pentru organizarea negocierilor colective, dreptul de a le desfășura va reveni sindicatului (asociației sindicale) care întrunește cel mai mare număr de membri. Astfel, în cadrul IMSP Spitalul Clinic Bălți este constituită o organizație sindicală primară, care întrunește peste 1600 de membri de sindicat - salariați ai instituției. Organizația sindicală este afiliată la centrul sindical național ramural- Federația Sindicală ”Sănătatea” din Moldova.

IV. Dreptul național relevant

- 4.1 **Constituția Republicii Moldova prin art. 16 alin. (2)** prevede că toți cetățenii Republicii Moldova sunt egali în fața legii și a autorităților publice, fără deosebire de rasă, naționalitate, origine etnică, limbă, religie, sex, opinie, apartenență politică, avere sau de origine socială. **art 42. alin. (1)** stipulează că orice salariat are dreptul de a întemeia și de a se afilia la sindicate pentru apărarea intereselor sale.
- 4.2 **Legea cu privire la asigurarea egalității nr. 121/2012 la art. 1 alin. (1)** stabilește că scopul legii este prevenirea și combaterea discriminării, precum și asigurarea egalității tuturor persoanelor aflate pe teritoriul Republicii Moldova în sferile politică, economică, socială, culturală și alte sfere ale vieții, fără deosebire de rasă, culoare, naționalitate, origine etnică, limbă, religie sau convingeri, sex, vârstă, dizabilitate, opinie, apartenență politică sau orice alt criteriu similar; **art. 2** oferă definiția discriminării directe ca fiind tratarea unei persoane în baza oricărui dintre criteriile prohibitive în manieră mai puțin favorabilă decât tratarea altei persoane într-o situație comparabilă **art. 3** stabilește că subiecți în domeniul discriminării sunt persoanele fizice și juridice din domeniul public și privat.
- 4.3 **Codul muncii nr. 154/2003 la art. 5 lit. p)** prevede că unul dintre principiile de bază ale reglementării raporturilor de muncă și a altor raporturi legate nemijlocit de acestea, principii ce reies din normele dreptului internațional și din cele ale Constituției Republicii Moldova, este asigurarea dreptului sindicatelor de a exercita controlul obștesc asupra

respectării legislației muncii; **art. 8 alin. (1)** stipulează că în cadrul raporturilor de muncă acționează principiul egalității în drepturi a tuturor salariaților. Orice discriminare, directă sau indirectă, a salariatului pe criterii de sex, vârstă, rasă, culoare a pielii, etnie, religie, opțiune politică, origine socială, domiciliu, dizabilitate, infectare cu HIV/SIDA, apartenență sau activitate sindicală, precum și pe alte criterii nelegate de calitățile sale profesionale, este interzisă; **art. 9 alin. (1) lit. i)** stipulează că angajatul are dreptul la libera asociere în sindicate, inclusiv la constituirea de organizații sindicale și aderarea la acestea pentru apărarea drepturilor sale de muncă, a libertăților și intereselor sale legitime; **art. 22** stipulează că angajatorul este obligat să creeze condiții pentru activitatea reprezentanților salariaților în corespundere cu prezentul cod, cu Legea sindicatelor, cu alte acte normative, cu convențiile colective și cu contractul colectiv de muncă; **art. 27 alin. (4)** dreptul de a participa la negocierile colective, de a semna convențiile colective în numele salariaților la nivel național, ramural sau teritorial aparține sindicatelor (asociațiilor sindicale) corespunzătoare. În cazul în care, la nivel național, ramural, teritorial sau de unitate există mai multe organe sindicale, se creează un organ reprezentativ unic pentru desfășurarea negocierilor colective, elaborarea proiectului convenției colective și încheierea acesteia. Constituirea organului reprezentativ se efectuează în baza principiului reprezentării proporționale a organelor sindicale, în funcție de numărul membrilor de sindicat. În lipsa unui acord privind crearea organului reprezentativ unic pentru organizarea negocierilor colective, dreptul de a le desfășura va reveni sindicatului (asociației sindicale) care întrunește cel mai mare număr de membri. **art. 386 alin. (1)** prevede că organele sindicale au dreptul să efectueze controlul asupra respectării de către angajatori și reprezentanții lor a legislației muncii și a altor acte normative ce conțin norme ale dreptului muncii la toate unitățile, indiferent de subordonarea departamentală sau apartenența ramurală; **art. 386 alin. (2)** prevede că în scopul efectuării controlului asupra respectării legislației muncii și a altor acte normative ce conțin norme ale dreptului muncii, sindicatele sau, după caz, reprezentanții acestora sînt în drept: **a)** să constituie inspectorate proprii ale muncii, să numească împuterniciți pentru securitatea și sănătatea în muncă, care activează în baza regulamentelor respective, aprobate de organele sindicale național-ramurale sau național-interramurale; **b)** să controleze respectarea actelor legislative și a altor acte normative privind timpul de muncă și cel de odihnă, privind salarizarea, securitatea și sănătatea în muncă și alte condiții de muncă, precum și executarea contractelor colective de muncă și a convențiilor colective; **c)** să viziteze și să inspecteze nestingherit unitățile și subdiviziunile acestora unde activează membrii de sindicat, pentru a determina corespunderea condițiilor de muncă normelor de securitate și sănătate în muncă, și să prezinte angajatorului propuneri executorii, cu indicarea căilor posibile de eliminare a neajunsurilor depistate; **d)** să efectueze, în mod independent, expertiza condițiilor de muncă și a asigurării securității la locurile de muncă; **e)** să solicite și să primească de la angajatori informațiile și actele juridice la nivel de unitate necesare controlului; **f)** să participe, în componența comisiilor, la cercetarea accidentelor de muncă și a cazurilor de contractare a bolilor profesionale și să primească de la angajatori informațiile privind starea securității și sănătății în muncă, inclusiv accidentele de muncă produse și bolile profesionale atestate; **g)** să apere drepturile și interesele membrilor de sindicat în problemele ce țin de securitatea și sănătatea în muncă, de acordarea înlesnirilor, compensațiilor și altor garanții sociale în legătură cu influența factorilor de producție și ecologici nocivi asupra salariaților; **h)** să participe în calitate de experți independenți în componența comisiilor pentru primirea în exploatare a obiectivelor de producție și a utilajului; **i)** să conteste, în modul stabilit, actele normative care lezează drepturile de muncă, profesionale, economice și sociale ale salariaților, prevăzute de

legislația în vigoare; **art. 390 alin. (1)** stipulează că angajatorul are obligația să acorde gratuit organului sindical din unitate încăperi cu tot inventarul necesar, asigurând condițiile și serviciile necesare activității acestuia. **art. 390 alin. (2)** stipulează că angajatorul pune la dispoziția organului sindical, potrivit contractului colectiv de muncă, mijloace de transport, de telecomunicații și informaționale necesare îndeplinirii sarcinilor statutare ale organului sindical respectiv. **art. 390 alin. (3)** stipulează că angajatorul efectuează fără plată, în modul stabilit de contractul colectiv de muncă și/sau de convențiile colective, colectarea cotizațiilor de membru al sindicatului și le transferă lunar pe contul de decontare al organului sindical respectiv. Angajatorul nu este în drept să rețină transferarea mijloacelor indicate sau să le utilizeze în alte scopuri. **art. 390 alin. (6)** stipulează că măsurile suplimentare pentru asigurarea activității sindicatelor pot fi prevăzute în contractul colectiv de muncă și/sau în convențiile colective.

- 4.4 **Legea sindicatelor nr. 1129/2000 la art 8 alin. (1)** stipulează că baza sindicatelor este organizația sindicală primară; **alin. (2)** prevede că organizația sindicală primară se constituie din inițiativa a cel puțin 3 persoane, considerate fondatori; **alin. (3)** prevede că sindicatul se întemeiază benevol, pe bază de interese comune (profesie, ramură etc.) și activează, de regulă, la întreprinderi, în instituții și organizații, denumite în continuare unități, indiferent de forma juridică de organizare și de tipul de proprietate, de apartenența departamentală sau ramurală. Patronul (administrația) nu este în drept să împiedice asocierea persoanelor fizice în sindicat; **art. 15 alin. (1)** Sindicatul are dreptul la negocieri colective cu patronii și asociațiile lor, cu autoritățile administrației publice și la încheierea contractelor colective de muncă. Conducătorii unităților unde nu sînt constituite sindicate și patronii care împiedică constituirea și activitatea lor nu pot fi membri ai comisiilor pentru negocieri colective; **art. 16 alin. (1)** Sindicatul are dreptul membrilor săi la muncă, dreptul de a dispune liber de aptitudinile lor, de a alege domeniul de activitate și profesia, dreptul la remunerarea muncii, care ar asigura un nivel de trai decent.

V. În concluzie, Consiliul reține următoarele

- 5.1 Din materialele dosarului, Consiliul reține că urmează să se pronunțe asupra existenței faptei de discriminare pe criteriul de apartenență la un sindicat.
- 5.2 Consiliul reamintește că atât legislația națională (art. 15 alin. (1) și art. 19 din Legea cu privire la asigurarea egalității nr. 121/2012), cât și practica Curții Europene a Drepturilor Omului (printre multe altele, a se vedea cauza D. H. și alții c. Republicii Cehe par. 82-84, par. 177, cauza Chassagnou și alții c. Franței par. 91-92, cauza Timishev c. Rusiei par. 57) prevede o regulă specială referitor la sarcina probei în litigiile privind discriminarea, și anume: sarcina probei trece la reclamant atunci când petiționarul/petiționara prezintă dovezi din care se poate prezuma că a existat un tratament discriminatoriu.
- 5.3 Reieșind din natura specifică a alegațiilor, Consiliul le-a supus examinării prin prisma discriminării directe. Astfel, pentru a institui prezumția discriminării directe, faptele invocate trebuie să caracterizeze cumulativ următoarele elemente:
- a) existența unui tratament mai puțin favorabil (excludere, deosebire, restricție etc.) în exercitarea unui drept recunoscut de lege
  - b) aplicat în comparație cu alte persoane cu care petiționarii se află în situație analogică
  - c) în baza unui criteriu protejat.
- 5.4 Analizând circumstanțele relatate de petiționari, Consiliul a stabilit că prezumția discriminării directe a fost instituită. Consiliul a reținut că tratamentul mai puțin favorabil s-a manifestat prin preferința acordată unei organizații sindicale și împiedicarea sistematică a activității celeilalte organizații sindicale constituite în cadrul instituției.

Restricțiile care au afectat activitatea sindicatului reprezentat de către petiționari s-au manifestat prin refuzul administrației spitalului de a participa la o întâlnire cu președinta sindicatului. Pe când cu președinta celui alt sindicat existent în instituția medicală, reclamații întrețin un dialog non formalist și nu îi sunt create piedici în activitate. Consiliul a luat act că acest tratament diferențiat poate afecta și interesele lucrătorilor care au optat să se alăture sindicatului reprezentat de către petiționari, or interesele acestora riscă să nu fie promovate corespunzător din cauza apartenenței sindicale.

- 5.5 În conformitate cu art. 15 alin. (1) din Legea cu privire la asigurarea egalității nr. 121/2012, sarcina de a proba că faptele în cauză nu constituie discriminare revine persoanei/instituției despre care se presupune că a comis fapta discriminatorie. În situația respectivă, Consiliul urmează să aprecieze existența unei justificări obiective și rezonabile a tratamentului diferențiat instituit și legătura de cauzalitate dintre acesta și criteriul invocat.
- 5.6 În susținerea poziției lor reclamații au declarat că în prezent IMSP Spitalul Clinic Bălți și Sindicatul „Susținere” se află în litigiu pe marginea acordării gratuite a încăperilor, iar dosarul civil se află pe rol spre examinare la Curtea de Apel Bălți.
- 5.7 Consiliul, examinând susținerile părților și materialele cauzei, stabilește că litigiul din instanță se referă la obligarea administrației IMSP SC Bălți de a pune la dispoziție sindicatului „Susținere” un spațiu pentru desfășurarea activității. Respectiv, acesta nu ține de constatarea atitudinii discriminatorii din partea reclamaților. Astfel, Consiliul este competent să se expună pe aspectele de discriminare, pe care a fost sesizat. De asemenea, din cercetarea materialelor dosarului, Consiliul stabilește că, în pofida numeroaselor încercări ale petiționarilor, de a stabili o întrevvedere cu reclamații, pentru a discuta problemele cu care se confruntă lucrătorii instituției afiliați organizației sindicale pe care ei o reprezintă, întrevvederea nu a avut loc. Conform materialelor prezentate de petiționari, solicitările respective au fost comunicate atât în formă scrisă (cerere transmisă prin intermediul serviciului Poșta Moldovei și totodată plasată pe pagina rețelei de socializare Facebook a sindicatului care este monitorizată de administrația instituției medicale), cât și verbal prin convorbiri telefonice și prin intermediul reprezentanților IMSP SC Bălți în cadrul ședințelor de judecată în care sunt înrolate părțile. Reclamații nu au infirmat veridicitatea acestora. Respectiv, Consiliul le acceptă ca fiind veridice.
- 5.8 În susținerea poziției lor, aceștia au notat că în instituție deja există o organizație sindicală primară, care întrunește peste 1600 de membri de sindicat – salariați ai instituției. Consiliul notează că acest fapt nu înseamnă că organizațiile sindicale cu un număr mai mic de membri pot fi ignorate. Astfel, ținând cont de prevederile specifice privind sarcina probațiunii în cazurile de discriminare, în special de faptul că reclamații urmau să combată cele instituite de petiționari (art. 15 alin. (1) din Legea cu privire la asigurarea egalității nr. 121/2012, pct. 56 din Regulamentul cu privire la activitatea Consiliului aprobat prin Legea nr. 298/2012), Consiliul conchide că nu există o justificare obiectivă și rezonabilă a tratamentului diferențiat instituit. Pornind de la prezumția că reclamații întrețin un dialog constructiv cu conducerea celui alt sindicat (prezumție, care de asemenea, nu a fost nici infirmată nici combătută), sindicat la care sunt afiliați și reclamații, Consiliul notează că există o legătură de cauzalitate dintre atitudinea discriminatorie deplânsă și apartenența sindicală.
- 5.9 Totodată, Consiliul notează că, anterior, la data de 01 decembrie 2020, Consiliul a emis Decizia pe cauza 216/2020² în care a fost constatată discriminarea directă pe criteriul de apartenență sindicală în exercitarea dreptului la asociere. Temei pentru adoptarea acelei decizii au fost refuzul administrației IMSP SC Bălți de a primi cererile, deși

---

² http://egalitate.md/wp-content/uploads/2016/04/Decizie_constatare_216_-2020_expediat.pdf

președinta sindicatului „Susținere” a fost insistentă și a încercat diverse metode de a conlucra cu administrația (comunicare prin telefon, personal a venit în instituție, a lăsat cereri la secretariat); îngrădirea accesului în instituție; presiunile asupra unor membri manifestate prin sancțiuni disciplinare; plângeri la poliție care au avut loc după anunțarea înregistrării sindicatului care au cauzat reducerea în jumătate a membrilor sindicatului.

- 5.10 Astfel, în decurs de jumătate de an după adoptarea deciziei citate mai sus, Consiliul observă că membrii sindicatului „Susținere” se întâlnesc în continuare cu diverse dificultăți în procesul de comunicare cu administrația IMSP SC Bălți, instituție în care lucrează majoritatea membrilor sindicatului. Dificultatea de comunicare și comportamentul diferențiat față cele două organizații sindicale din care fac parte angajații IMSP SC Bălți se manifestă prin nedisponibilitatea administrației IMSP SC Bălți de a avea o întâlnire cu conducerea sindicatului „Susținere”.
- 5.11 Consiliul reiterează referitor importanța sporită de comunicare eficientă dintre conducerea sindicatului și patron pentru apărarea drepturilor și intereselor profesionale, economice ale tuturor angajaților indiferent din care organizație sindicală fac parte.

Astfel, conducându-se de prevederile art. 1, 2, 3, art. 15 alin. (4) din Legea cu privire la asigurarea egalității nr. 121/2012, coroborat cu pct. 61 din Regulamentul cu privire la activitatea Consiliului pentru prevenirea și eliminarea discriminării și asigurarea egalității aprobat prin Legea nr. 298/2012,

CONSILIUL DECIDE

1. Faptele constatate reprezintă discriminare directă pe criteriul de apartenență sindicală.
2. Consiliul va întocmi în privința reclamațiilor un proces verbal de constatare a contravenției prevăzută la art. 71² Cod Contravențional sub aspectul de neexecutarea recomandărilor date de Consiliu prin decizia din 01.12.2020 emisă pe cauză nr. 216/2020.
3. Decizia se comunică părților și va fi făcută publică pe adresa www.egalitate.md.
4. Decizia poate fi contestată, în decurs de 30 de zile de la data comunicării, la Judecătoria Chișinău, sediul Râșcani, situată pe adresa: mun. Chișinău, str. Kiev, 3.

Membrii Consiliului care au votat decizia:

Ian FELDMAN – președinte

Svetlana DOLTU – membră

Andrei BRIGHIDIN – membru

Victorina LUCA – membră

Evghenii Alexandrovici GOLOȘCEAPOV – membru